

Józef Kaźmierczyk

Niemcza, pow. Dzierżoniów

Informator Archeologiczny : badania 7, 197-198

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MYŚLICE, pow. Morąg
Stanowisko 1

Konserwator Zabytków Archeologicznych
w Olsztynie

Badania prowadził mgr Mieczysław Haftka.
Finansował WKZ w Olsztynie. Pierwszy sezon badań. Grodzisko ? Wczesne średniowiecze..

Badania sondażowe miały przynieść ogólną informację o układzie warstw kulturowych i chronologii obiektu. Stanowisko nie było do tej pory badane.

W wykopie o wymiarach 4 x 1,5 m odsłonięto rumowiska czterech pieców. Były to przypuszczalnie piece jednorazowego użycia do wypalania wapna. Taką możliwość sugerują grudki wapna znalezione w bryłach żużla i polepy. Stanowisko jest datowane na wczesne średniowiecze wyłącznie na podstawie ułamków ceramiki znalezionych na powierzchni.

Badania będą kontynuowane.

NIEMCZA, pow. Dzierżoniów

Katedra Archeologii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Badania prowadził doc. dr hab. Józef Kaźmierczyk
wraz z zespołem. Finansował WKZ we Wrocławiu.
Trzeci sezon badań. Mury i wały obronne oraz inne
obiekty z VIII - XII w.; osada wiejska z X-XIII w.

1. Potwierdzona została teza o trójczłonowym założeniu grodu / gród i 2 podgrodzia/. System fortyfikacyjny grodu z IX - X w. składał się z następujących elementów : a/ - fosy, której funkcję spełniał ciek wodny otaczający gród z trzech stron; b/ - zbocza góry celowo wyłożonego płytami kamiennymi; c/ - palisady zbudowanej na zboczu powyżej okładziny kamiennej; d/ - zasięku z belek; e/ - muru kamiennego o grubości około 2 m oraz drewniano-ziemnego przymurza; f/ - stanowisk strażniczych zbudowanych z kamieni, drewna i gliny. Ostatnio wymienione odsłonięto także w pasie obrony podgrodzia.

2. Zaplanowany do budowy ciąg wyżej wymienionych fortyfikacji grodu i podgrodzia wyznaczony została w terenie przy pomocy pasma złożonego z płyt kamiennych. W ten sposób ówczesny "projektant budowy" rozwiązał problem prawidłowego wyprowadzenia przebiegu muru i przymurza i jednocześnie kształtu przyszłego grodu i podgrodzia. Znaczenie pasma kamiennego mogło być wielorakie.

3. Przypuszcza się z dość dużym prawdopodobieństwem, że lico niektórych murów i oblicówek było barwne, co uzyskiwano drogą celowego doboru surowca. Pochodził on z różnych odkrywek i kamieniołomów z bliższej i dalszej okolicy Niemczy.

4. Świadczenie solidnej roboty budowlanej z IX-X w. daje fakt, iż jedna z oblicówek jeszcze w średniowieczu wykorzystana została do postawienia na niej muru kamiennego.

5. W pewnym okresie czasu śmieci z wnętrza podgrodzia wyrzucano na zewnątrz fortyfikacji. Trwało to jednakże krótko prawdopodobnie w VIII-IX w.

6. Odsłonięto naziemne spichlerze na zboże z X - XI w. na terenie grodu kasztelańskiego, tuż obok palisady oddzielającej go od podgrodzia. Palisadę tę następnie zastąpiono solidnym wałem drewniano-ziemnym.

7. Na obszarze tzw. Starej Niemczy zbadano część wsi rolniczo-rzemieślniczej z X - XII w.

Badania na terenie grodu i podgrodzia w Niemczy uważamy za ukończone.

NIEWIADOMA, pow. Sokołów Podlaski

Zespół Badań nad Polskim Średniowieczem
Uniwersytetu Warszawskiego i
Politechniki Warszawskiej.

Badania prowadził mgr Ryszard F. Mazurowaki.
Finansował WKZ woj. warszawskiego. Piąty sezon
badań, Cmentarzysko i osada wczesnośredniowiecz-
ne.

Przebadano dwa ary cmentarzyska z grobami w obstawach kamiennych typu mazowieckiego, z których jeden położony był w zachodniej, a drugi wschodniej części cmentarzyska. Żaden z licznych grobów nie był zachowany w całości z powodu zniszczeń przed rozpoczęciem badań.

Zabytki ruchome jakie znaleziono w czasie tegorocznych badań w zakresie typów są identyczne do odkrytych w latach poprzednich. Osada / stanowisko 8/. Stanowisko leży około 40m na wschód od prawego brzegu rzeki Cetyni. Przebadano dwa wykopy sondażowe o wymiarach 5 x 5 m. W wykopie sondażowym nr 2 w warstwie próchnicy znaleziono liczne fragmenty ceramiki i kości zwierzęce. Poniżej próchnicy wystąpił cielec.

W wykopie sondażowym nr 1 pod warstwą próchnicy, która zawierała analogiczne materiały jak w wykopie 2, znaleziono palenisko z licznym materiałem ceramicznym, kostnym i węglami drzewnymi oraz przepalonymi kamieniami oraz konstrukcją ziemiankową lub dużą jamę gospodarczą. Pierwotne przeznaczenie trudno jest w tej chwili określić, ponieważ uchwycono jedynie jego część południowo-zachodnią. Wstępna ocena materiałów z tego stanowiska pozwala je datować na okres od VII do XIII w.n.e.

Badania będą kontynuowane.